

TARİH

CUMHURİYET DÖNEMİ İLKELER

I) Cumhuriyetçilik (Ulusal Egemenlik)

- Halk yönetimidir.
- Egemenlik millete aittir.
- Halkın seçme ve seçilme hakkının olduğu demokratik bir rejimdir.
- Cumhuriyet rejimi ömür boyu anlayışına, saltanat ve hanedan yönetimine karşıdır.
- Cumhuriyette seçim esastır ve herkesin eşitçe seçimlere katılma hakkı ve sadece bir oy hakkı vardır.

İlgili İnkılaplar

- TBMM'nin açılması
- Saltanatın kaldırılması
- Cumhuriyet'in ilanı
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
- Siyasi partilerin kurulması
- Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- Oy kullanmak için vergi verme şartının kaldırılması

2) Milliyetçilik (Tam Bağımsızlık)

- Irkçılık ve ümmetçiliği reddeder.
- Demokratik ve insancıldır.
- Milli birlik ve beraberliğe dayalıdır.
- Vatan ve millet sevgisi ön plandadır.

- Milletlerin eşitliği prensibine dayalıdır.
- Ulusal kültürün korunup geliştirilmesine özen gösterir.
- Başka ulusların haklarına saygı gösterir.
- Ekonomik ve siyasi bağımsızlıktan taviz verilmez.

İlgili İnkılaplar

- TBMM'nin açılması
- İzmir İktisat Kongresi
- İstiklal Marşı
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu

- Kapitülasyonların kaldırılması
- Kabotaj Kanunu
- Türk Parasını Koruma Kanunu
- Türk Tarih Kurumu
- Türk Dil Kurumu
- Harf İnkılabı

3) Halkçılık (Sosyal Devlet – Eşitlik)

- Sınıf ve zümre kavramına yer vermez.
- Meslek grupları arasında iş bölümü ve dayanışmayı öngörür.
- Sosyal adalet ve fırsat eşitliğine dayanır.
- Bireylerin haklarını yasalarla güvence altına alır.
- Cumhuriyetçilik ve milliyetçiliğin zorunlu sonucudur.
- Kişileri kanun önünde eşit tutar.

İlgili İnkılaplar

- Aşar Vergisi'nin kaldırılması
- Türk Medeni Kanunu
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkı
- Millet mektepleri
- Soyadı Kanunu

- Toprak Reformu Kanunu
- Tarım Kredi Kooperatifleri
- Kılık Kıyafet Yasası
- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

4) Laiklik (Akıl ve Bilim)

- Din ve devlet işlerini birbirinden ayır tutar.
- İnsanlara din ve vicdan özgürlüğü tanır.
- Devlet her dine, mezhebe ve inanca eşit mesafede olmak zorundadır.
- Devletin resmi dini yoktur.
- Akıl ve bilim esastır.
- Çağdaşlaşma ile doğrudan ilişkilidir.

İlgili İnkılaplar

- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Medreselerin kapatılması
- Şer'îye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması

- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- Kılık Kıyafet Yasası
- Medeni Kanun
- Anayasadan “Devletin dini İslam’dır.” maddesinin çıkarılması
- Laiklik ilkesinin anayasaya dahil edilmesi

5) Devletçilik (Planlı Ekonomi)

- Bireylerin ekonomik hayatta yapamayacağı işlerin devlet tarafından yapılmasını öngörür. (Karma Ekonomi)
- Türk toplumunun maddi refah düzeyinin artmasını amaçlar.
- Özel teşebbüsün yeterli sermaye birikimi olmaması nedeniyle benimsenmiştir.
- Özel sektörün devletçe desteklenmesini öngörür.
- Devlet, ekonomide düzenleyici ve denetleyicidir.
- Planlı ekonomik model zorunlu tutulmuştur.

İlgili İnkılaplar

- I. Beş Yıllık Kalkınma Planı (1934 - 1939)
- Sümerbank, Etibank, Sanayi ve Maadin Bankası, Halk Bankası gibi devlet bankalarının kurulması.
- MTA (Maden Tetkik Arama)
- İstanbul Paşabahçe Şişe - Cam Fabrikası
- Toprak Mahsulleri Ofisi
- Karabük Demir - Çelik Fabrikası
- Uşak Şeker Fabrikası

6) İnkılapçılık

- Atatürk ilkelerine canlılık ve süreklilik kazandırır.
- Her alanda ilerleme ve değişimi öngörür.
- Akılcılık, batılılaşma ve çağdaşlaşmayı esas alır.
- Hızlı bir değişim hedeflenmiştir.
- Mevcut statüye karşıdır.
- Sürekli inkılap yapmak, çağın şartlarına ayak uyduramayan kurumların kaldırılıp yenisinin getirilmesini hedefler.

İlgili İnkılaplar

- Atatürk döneminde yapılan inkılaplar İnkılapçılık İlkesi kapsamındadır.

Bütünleyici İlkeler

Cumhuriyetçilik = Ulusal egemenlik

Milliyetçilik = Tam bağımsızlık, milli birlik ve beraberlik

Halkçılık = Sosyal devlet, eşitlik, insan ve insanlık sevgisi

Laiklik = Akıl ve bilim

Devletçilik = Planlı ekonomi, kamu iktisadi teşekkülleri (KİT'ler)

